

With financial support from the
Drug Prevention and Information
Programme of the European Union

Eiropas Narkomānijas profilakses kvalitātes standartu izmantošana

levadsesija

Kas ir šodienas
semināra dalībnieki?

Semināra rezultāti

Pēc šī semināra dalībnieki varēs:

- Aprakstīt un izmantot Eiropas narkomānijas novēršanas kvalitātes standartus (EDPQS)
- Paskaidrot, kāpēc kvalitātes standarti profilaksē ir noderīgi un svarīgi
- Kritiski pārdomāt narkomānijas profilakses pasākumu stiprās un vājās puses, izmantojot EDPQS kontrolsarakstu

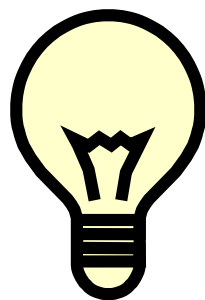
- Šajā nodarbībā izmantoti materiāli no EDPQS rokasgrāmatas 3.daļas (“Training Toolkit”)
- Mēs esam īpaši pateicīgi par atbalstu šī projekta realizācijai:

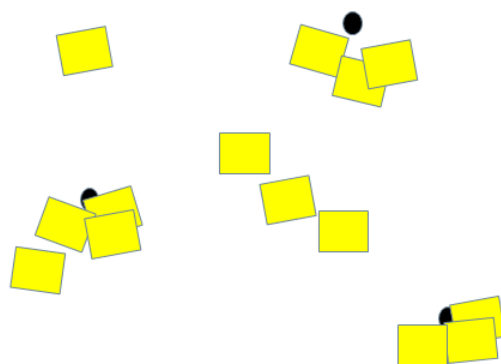
With financial support from the
Drug Prevention and Information
Programme of the European Union

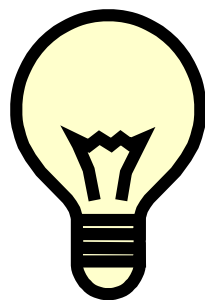
Aptauja pirms semināra

Zināšanu un viedokļu apmaiņa

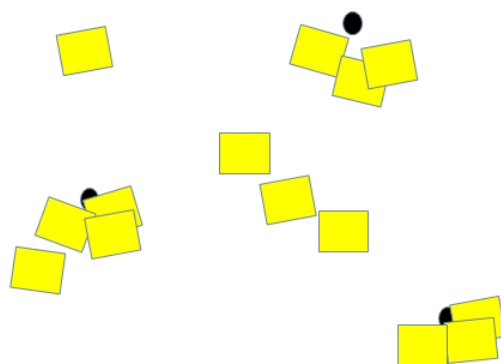

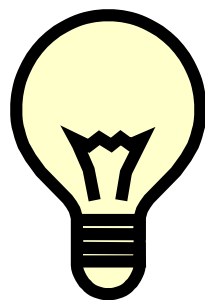
Kas pirmais Jums ienāk prātā par
konceptu
„narkomānijas profilakse”

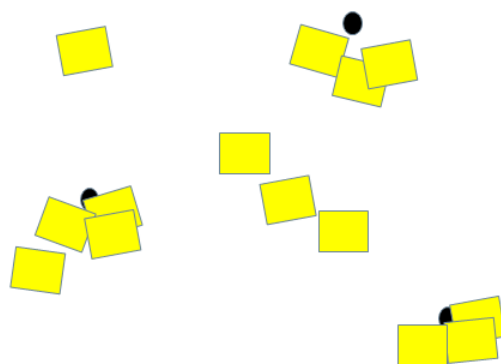

Kas pirmais ienāk prātā par
konceptu
“Kvalitāte”?

Kas pirmais ienāk prātā par
konceptu
“Standarts”?

Prezentācija: EDPQS

Četri jautājumi

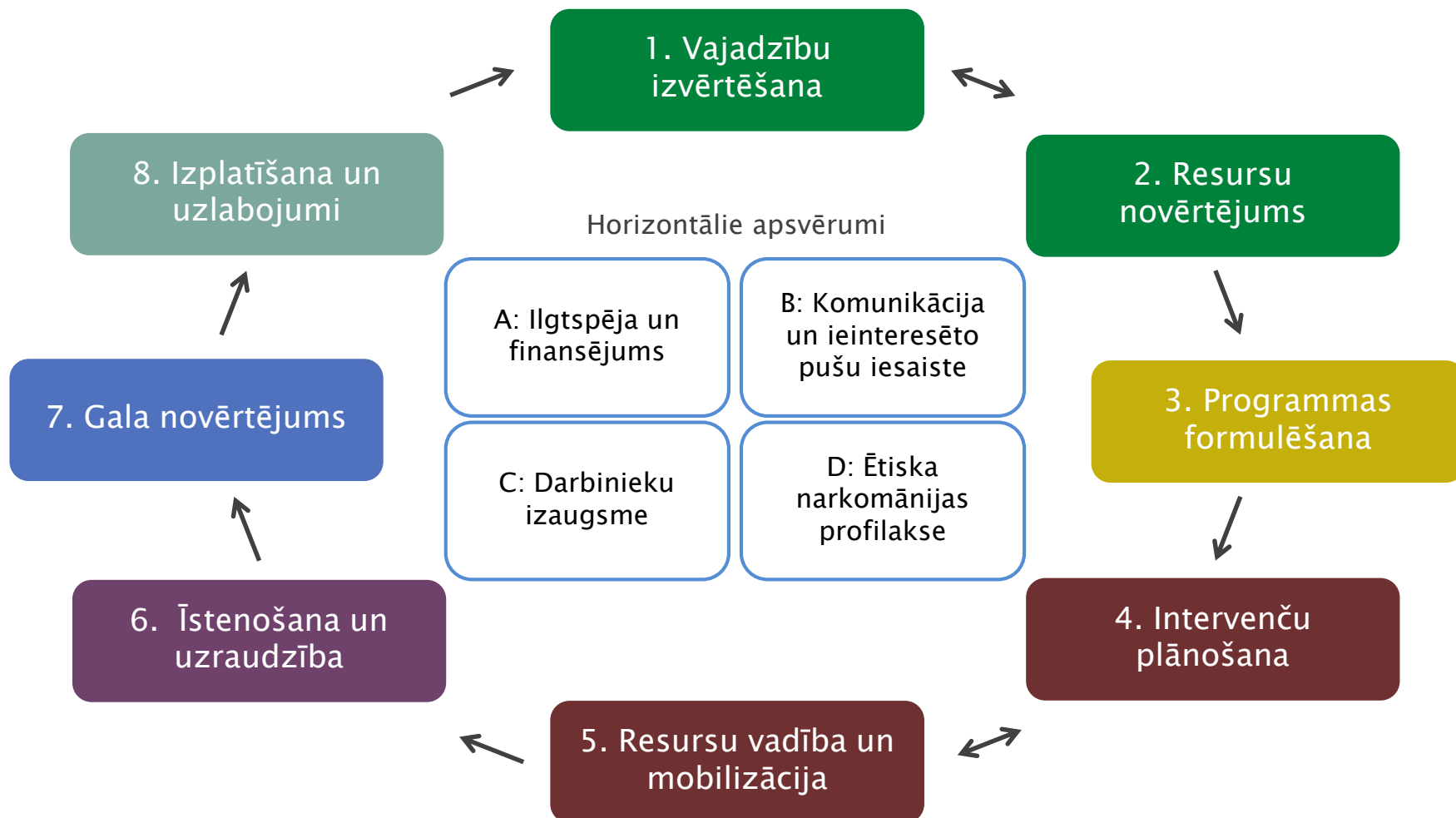
1. **Kā EDPQS izskatās?**
2. **Kādēļ kvalitātes standarti ir svarīgi?**
3. **Kā no tiem var gūt labumu?**
4. **Kur var atrast vairāk informāciju?**

1. Kā EDPQS izskatās?

- EDPQS piedāvā narkomānijas profilakses aktivitāšu augsta līmeņa kvalitātes norādījumus, kas balstīti uz vienotu ES valstu nostāju

Narkomānijas profilakses projekta cikls kā standartu stūrakmens

35 kvalitātes sastāvdaļas

Horizontālie apsvērumi

A: Ilgtspējība un finansējums

B: Komunikācija un ieinteresēto pušu iesaiste

C: Darbinieku izaugsme

D: Ētiska narkomānijas profilakse

1. Vajadzību izvērtējums

1.1. Ar narkotikām saistīto politiku un tiesību aktu pārzināšana

1.2. Narkotiku lietošanas un sabiedrības vajadzību izvērtējums

1.3. Nepieciešamības apraksts — intervences pamatojums

1.4. Zināšanas par mērķgrupu

2. Resursu izvērtējums

2.1. Mērķgrupas un sabiedrības resursu novērtējums

2.2. Iekšējās kapacitātes novērtējums

35 kvalitātes sastāvdaļas

3. Programmas formulēšana

3.1. Mērķgrupas definēšana

3.2. Teorētiskā modeļa pielietošana

3.3. Nolūku, mērķu un uzdevumu definēšana

3.4. Vides definēšana

3.5. Efektivitātes pierādījumu izmantošana

3.5. Grafika sastādīšana

35 kvalitātes sastāvdaļas

4. Intervences plānošana

- 4.1. Kvalitātes un efektivitātes noteikšana
- 4.2. Esošas intervences iespējama izmantošana
- 4.3. Intervences pielāgošana mērķgrupai
- 4.4. Gala izvērtējuma iespējama plānošana

5. Resursu vadība un mobilizācija

- 5.1. Programmas plānošana — projekta plāna iezīmēšana
- 5.2. Tāmes sastādīšana
- 5.3. Komandas izveidošana
- 5.4. Dalībnieku atlase un paturēšana
- 5.5. Programmas materiālu sagatavošana
- 5.6. Programmas apraksta veidošana

35 kvalitātes sastāvdaļas

6. Pasākumu īstenošana un uzraudzība

6.1. Pilotintervences iespējamā veikšana

6.2. Intervences veikšana

6.3. Pasākumu īstenošanas uzraudzība

6.4. Īstenošanas pielāgošana

7. Gala izvērtējums

7.1. Rezultātu izvērtējuma iespējamā veikšana

7.2. Procesa izvērtējuma iespējamā veikšana

8. Rezultātu izplatīšana un projekta uzlabošana

8.1. Lēmums par to, vai programma būtu jāatbalsta

8.2. Programmas informācijas izplatīšana

8.3. Lēmums par to, vai jā sagatavo noslēguma pārskats

Detaļas EMCDDA rokasgrāmatā

Component title

Project stage 1: Needs assessment

1.1. Knowing drug-related policy and legislation

In order to have an impact, all drug prevention activities must strive toward the same end, albeit through different means. By defining the aims of drug prevention work, drug-related policy and legislation act as signposts guiding drug prevention activities on a local, regional, national and international level. It is therefore essential that all professionals — not only those working 'at the top' — are aware of relevant policy and legislation, as this enables everyone to contribute to these aims. Other guidance, such as binding standards and guidelines, should also be taken into consideration where appropriate.

It is equally important to stay up-to-date with changes in drug-related policy and legislation, as these may affect different aspects of the programme. For example, changed funding priorities may require a new strategy to ensure the programme's sustainability (see A: *Sustainability and funding*); or, where participants receive information about drugs as part of the intervention, changes in legislation may require an update of the intervention content (e.g. reflecting changes in the legal status of drugs such as 'legal highs').

Moreover, by showing awareness of, and correspondence with, drug-related policy and legislation, providers maximise their chances of obtaining necessary support from commissioners and funders.

In some countries, demonstrating awareness of drug-related policy and legislation is a condition for obtaining government funding. However, it is not always clear what policy and legislation are relevant to the needs that are not current policy or legislation. It is therefore essential that all professionals — not only those working 'at the top' — are aware of relevant policy and legislation, as this enables everyone to contribute to these aims. Other guidance, such as binding standards and guidelines, should also be taken into consideration where appropriate.

While it is ultimately up to funders and commissioners to ascertain that programmes are in line with policy and legislation, all professionals should have a general level of knowledge in this area. Practitioners who spend a large amount of time working in direct contact with the target population may feel that learning about drug-related policy and legislation, and staying up-to-date with new developments, is beyond the remit of their work. It is the responsibility of providers to support staff members in achieving these standards, for example by holding in-house training events (see C: *Staff development*).

Implementation considerations

European drug prevention quality standards

It can be difficult to judge which policies and pieces of legislation are most relevant. Policy priorities can change frequently, coinciding with a new government, shifts in society's concerns, or an important new piece of research. The *Additional guidance* section contains a selection of important contemporary documents in relation to international and national drug policy and legislation. However, the relevance of documents can depend on the type of the programme. For example, a local programme would be expected to prioritise local or regional documents over national and international ones, as these would be less relevant to the local context.

Note: Component D: *Ethical drug prevention* contains standards on general policy and legislation.

Basic standards:

1.1.1 The knowledge of drug-related policy and legislation is sufficient to inform the implementation of the programme.
medicines, and volatile substances; health education policy.

1.1.2 The programme supports the objectives of local, regional, national, and/or international priorities, strategies, and policies.
Note: local/regional programmes should pay particular attention to local/regional policy documents.

Example of evidence: the programme description provides clear references to the most relevant policy documents.

Additional expert standards:

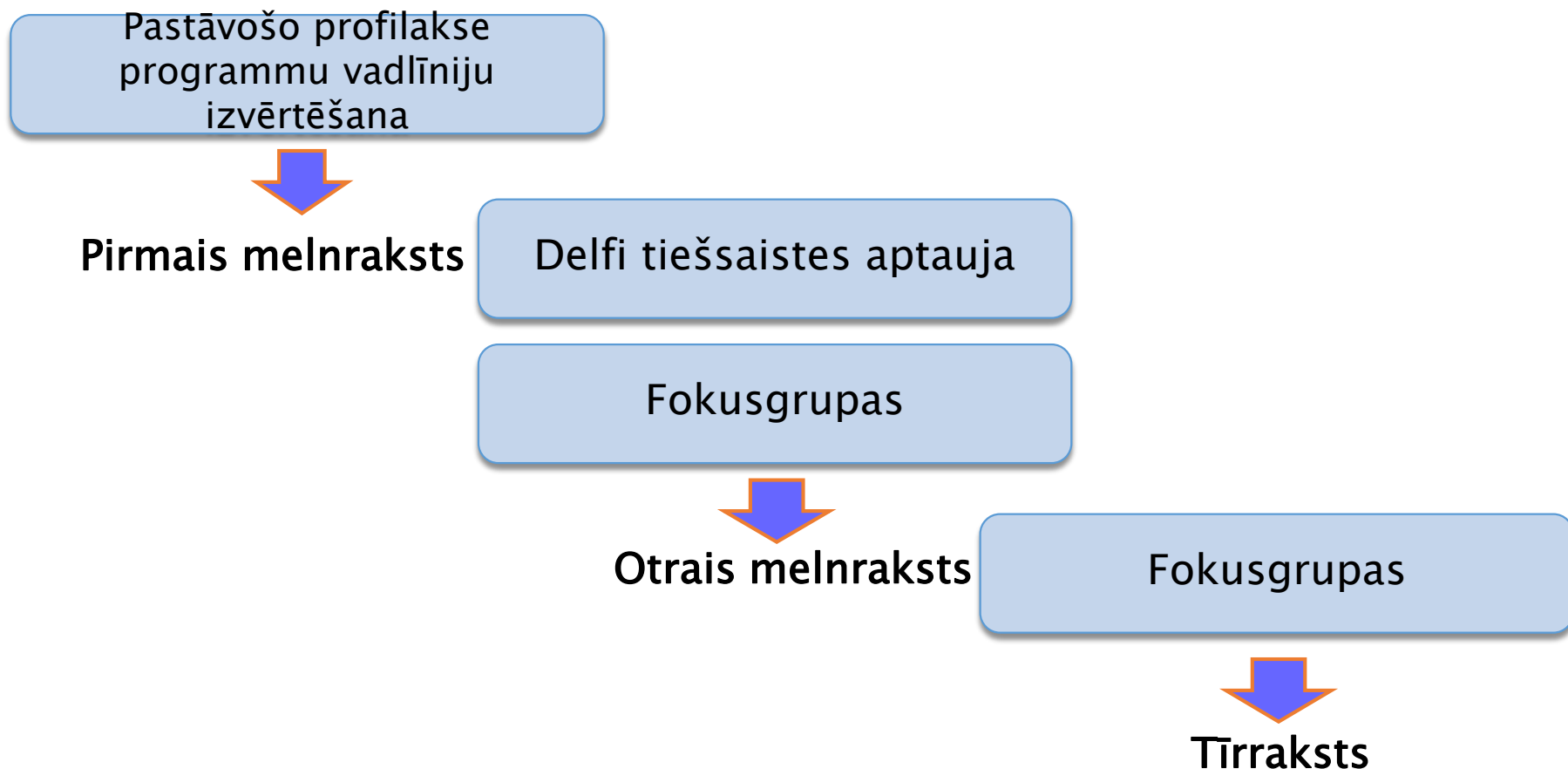
1.1.3 The programme complies with relevant local, regional, national, and/or international standards and guidelines.
Example of standards: existing standards on making services young-people friendly (e.g. Department of Health, 2007).

Standards (basic)

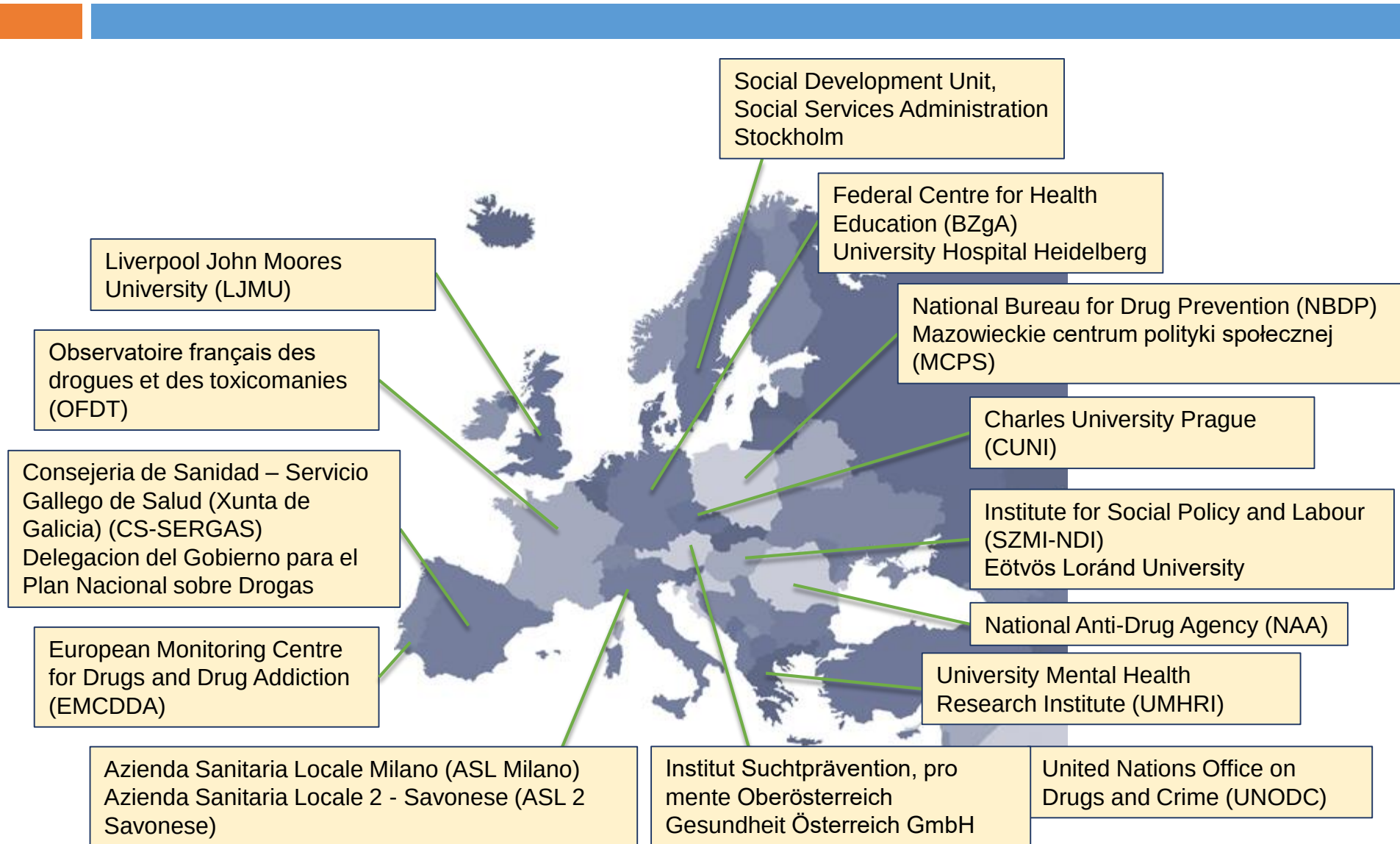
Examples to clarify meaning

Standards (expert)

Standarti tika izstrādāti divus gadus

Eiropas Profilakses standartu sabiedrības partneri 2008.–2015.gadā

2. Kādēļ kvalitātes standarti ir svarīgi?

Kur ir problēma?

Tikai daži cilvēki apstrīdētu
viedokli, ka profilakse ir labāka
(un lētāka) nekā zāles.

Tomēr, ...

J u s t s a y
N O **DRUGS**

... Nereti tas, kas tiek darīts
zem vārda “narkomānijas
profilakse”, joprojām netiek
balstīts uz to, kas “strādā” un
veido “kvalitāti”

**Joprojām nauda tiek tērēta
neefektīvām pieejām**

What are important aspects of “quality”?

"Augstas kvalitātes" pasākumi saskaņā ar EDPQS:

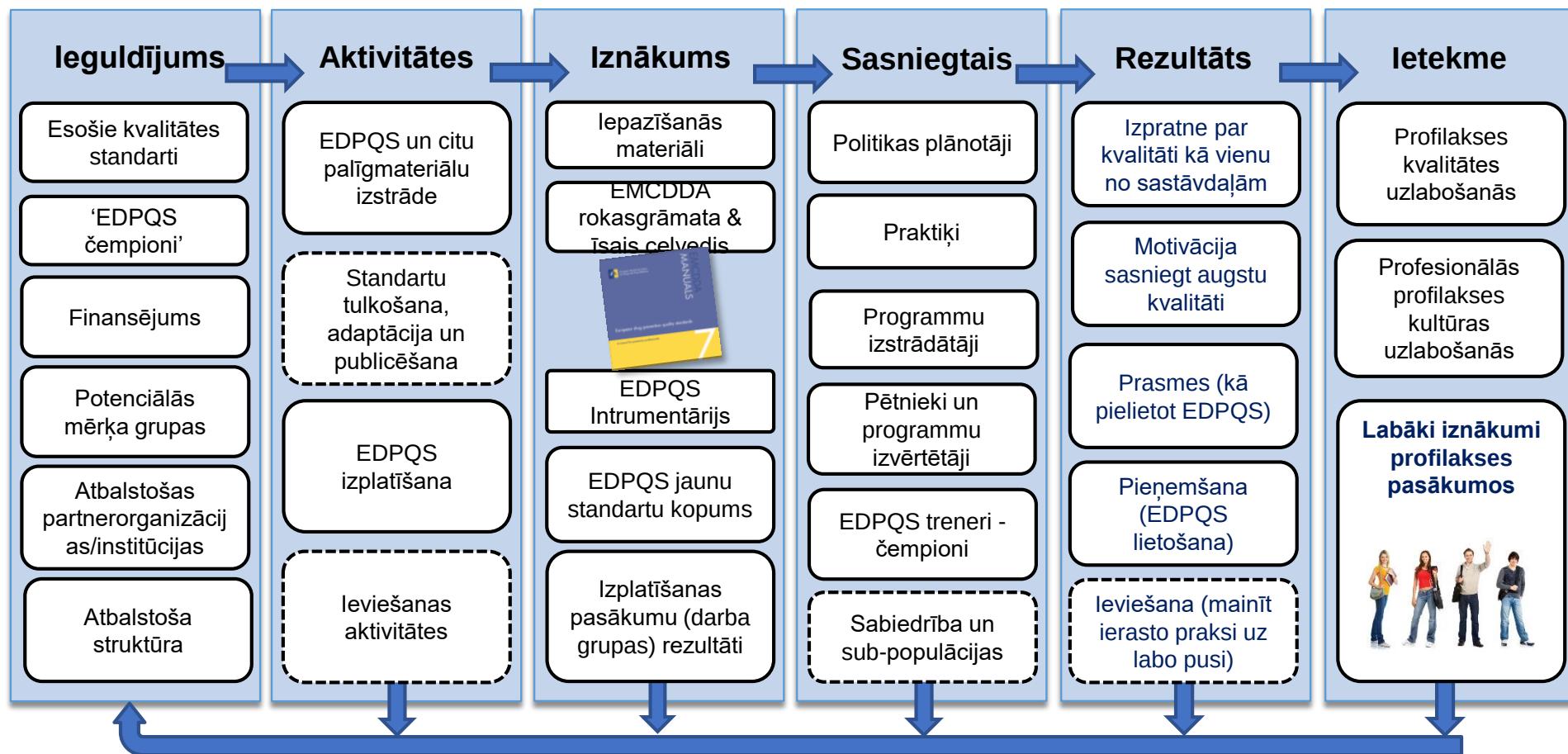
- Atbilstoši mērķauditorijai un politikai
- Ētiski (nekādu neparedzamu “blakus parādību”, ņem vērā narkotiku lietošanas iemeslus)
- Pamatoti ar zinātniskiem pierādījumiem, kas darbojas
- Sniedz pierādījumus par savu efektivitāti
- Izmaksu efektivitāte
- Ticams
- Ilgtspējīgs

Praksē pasākumi dažreiz tiek izvēlēti, vadoties pēc citiem kritērijiem, piemēram:

- Nelielas izmaksas
- Sola no narkotikām brīvu pasauli (pat, ja piedāvātā aktivitāte nerasniegs to)
- Ir izklaide bērniem
- Veido jaukas bildes skolas avīzei
- Viegli paveicamas
- neprasa daudz laika (viena pasākuma aktivitāte)

(Patiesā kvalitāte vai efektivitāte ir mazāk svarīga)

Kā EDPQS var palīdzēt uzlabot situāciju?

EDPQS virsmērķis ir sasniegt labākus profilakses iznākus

3. Kā no standartiem var gūt labumu?

Kas nav EDPQS?

EDPQS:

- ✘ Nenosaka nevienu konkrētu *intervences vai politikas veidu* (piemēram, tie nenosaka, ka “intervention X jāīsteno 3 nedēļas”)
- ✘ Nepiedāvā soli pa solim instrukciju par to, kā uzsākt augstas kvalitātes profilakses darbu (piemēram, tie neizskaidro, kā uzsākt vajadzību izvērtēšanu vai kā izvērtēt projektu)

Tad, kas ir EDPQS?

EDPQS:

- ✓ Piedāvā visaptverošu kritēriju kopumu, lai palīdzētu iemācīties atpazīt augstas kvalitātes profilakses pasākumus
- ✓ Ieskicē nepieciešamos kvalitātes profilakses strukturālos un procesuālos aspektus, tas ir, kontekstu, kurā kvalitatīvas intervences un politika var tikt īstenota

EDPQS tika izstrādāts narkotiku profilakses aktivitātēm

- Pamatojoties uz EDPQS pozīcijas dokumentu, narkotiku profilakses aktivitātes:
 - ▣ Ir iespēja novērst, aizkavēt vai mazināt narkotiku lietošanu un /vai tās negatīvās sekas.
 - ▣ Var segmentēt visu **sabiedrību**, **subpopulācijas** vai **indivīdus**
 - ▣ Var aptvert **legālās** vielas (alkohols, tabaka), **nelegālās** narkotikas, farmaceitiskos produktus, jaunās psihoaktīvās vielas – vai visas vielas vispārīgi.
 - ▣ Var ietekmēt **narkotiku lietošanas risku samazināšanu** un aizsargfaktoru veidošanu vai var skart kopīgos faktorus, kas ietekmē vai samazina neaizsargātību pret narkotiku lietošanu un lietošanas problēmām, vai veicināt **sabiedrības veselības attīstību kopumā**
 - ▣ Var būt būtisks visām vecuma grupām, lai gan visbiežāk tiek attiecināms uz jauniešiem.
- Pastāv vispārīga – ne normatīva – narkotiku profilakses definīcija
- EDPQS var tikt izmantots arī cita veida profilakses pasākumiem.

EDPQS lietošana profilakses kvalitātes izvērtēšanā un veidošanā

The image displays three overlapping pages from the EDPQS manual. The top page, 'Chapter 1: Introduction and Overview', contains a table of contents. The middle page, 'How to rate the EDPQS achievement of your prevention work', includes a flowchart for rating and a table for recording scores. The bottom page, '5. After the self-assessment: Action plan', features a table for planning actions based on the self-assessment results.

- **Plāno** jaunus projektus ar pārliecību (EDPQS ir savienojami ar mērķu, satura un īstenošanas jaunradi)
- **Pārskata** tekošās vai noslēgtās profilakses iniciatīvas
- **Izvērtē**, vai profilakses aktivitāte ir uzsākta vai, visticamāk, darbojas veidā, ko var uzskatīt par augstu kvalitāti.
- **Identificē** spēcīgākus un vājākus profilakses aspektus.
- **Attīsta un uzlabo** esošo profilaksi

EDPQS kā uzzinū pamats

Nevis “viens der visam” pieeja, bet gan Eiropas vienprātība var piedāvāt labu startu kopīgai uztverei par to, kādai būtu jābūt profilaksei.

EDPQS var atbalstīt:

- **Informētības un izpratnes veidošanu**– precizē, ko profilakses vēlas sasniegt
- **Izglītošanu un apmācību**– veido saikni starp teoriju un praksi
- **Profesionāla un organizatoriska attīstība** – sava darba refleksija
- **Projektu piedāvājumi un pieteikumi finansējumiem**– pierādījumi par aktivitāšu augstu kvalitāti (lai gan EDPQS nevar garantēt efektivitāti vai aizvietot ietekmes novērtējumu efektivitātes noteikšanai)
- **Uz pierādījumiem balstītas politikas izstrāde**– palīdz sasniegt plašāku nacionālu un starptautisku stratēģiju un politiku mērķus
- **Lai attīstītu un uzlabotu esošos kvalitātes standartu kritērijus**

4. Kur var atrast vairāk informācijas?

EDPQS galvenie avoti

Pamācība

- 284 lpp ar detalizētu instrukciju, pilnīgu standartu sarakstu, terminu skaidrojumu

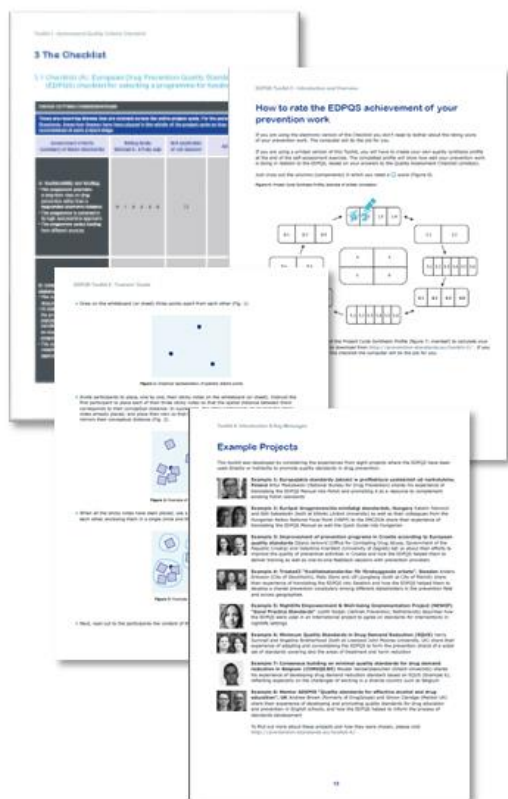
Īss ceļvedis

- 35 lpp ar kopsavilkumiem un kontROLSarakstu.

- Pieejams vairākās valodās, arī LV
- Izstrādāts ar partneriem, publicējis EMCDDA
- Bez maksas lejupielāde

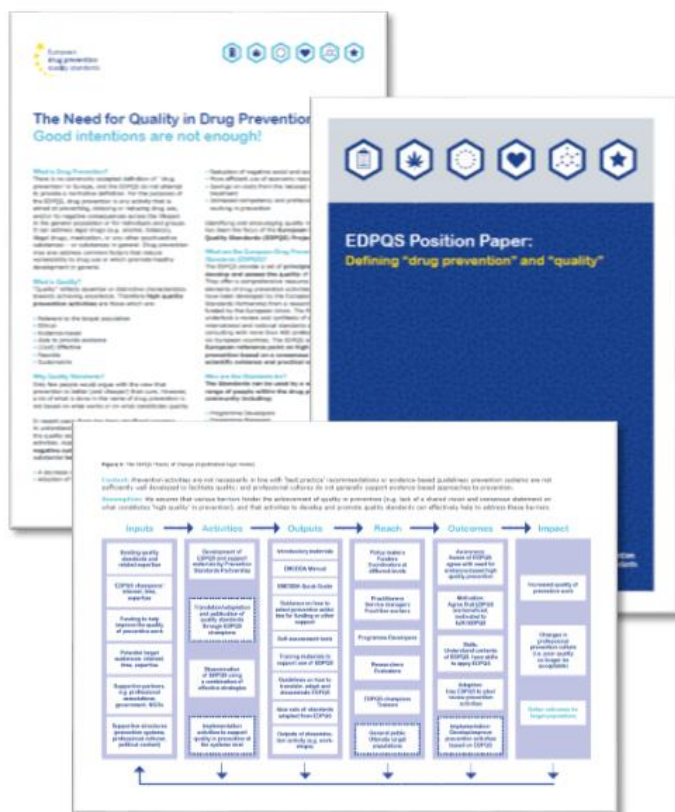
4 EDPQS rokasgrāmatas

- Praktiski instrumenti, lai atbalstītu dažādas mērķauditorijas, lai veicinātu un sasniegtu kvalitāti profilaksē
- Četras mērķgrupas:
 - ▣ **Politikas plānotāji** (politikas plānotāji, finansētāji)
 - ▣ **Praktiķi** (tai skaitā programmu izstrādāji, pakalpojumu vadītāji un tie, kas īsteno intervenci)
 - ▣ **Profesionāli treneri, izglītotāji** (tai skaitā universitāšu pasniedzēji)
 - ▣ **Profilakses koordinatori un aizstāvji** – vietējā, reģionālā un valsts līmenī

EDPQS atbalsta materiāli

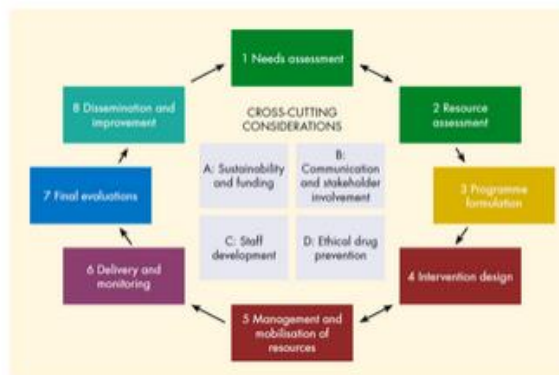
- Iepazīšanās ar EDPQS
- Izskaidro galvenos konceptus un apsvērumus, kas ņemti vērā EDPQS izstrādē

- ▣ EDPQS īss kopsavilkums
- ▣ EDPQS pozīcijas dokuments
- ▣ EDPQS izmaiņu teorija
- ▣ Jautājumi & atbildes
- ▣ www.prevention-standards.eu

Promoting Excellence in Drug Prevention in the EU - Phase II of the European Drug Prevention Quality Standards Project

The Prevention Standards provide the first European framework for high quality drug prevention. Organised in an eight-stage project cycle, the Standards outline the necessary steps in **planning, implementing** and **evaluating** drug prevention activities.

[Read more about the Standards](#)

Examples of use

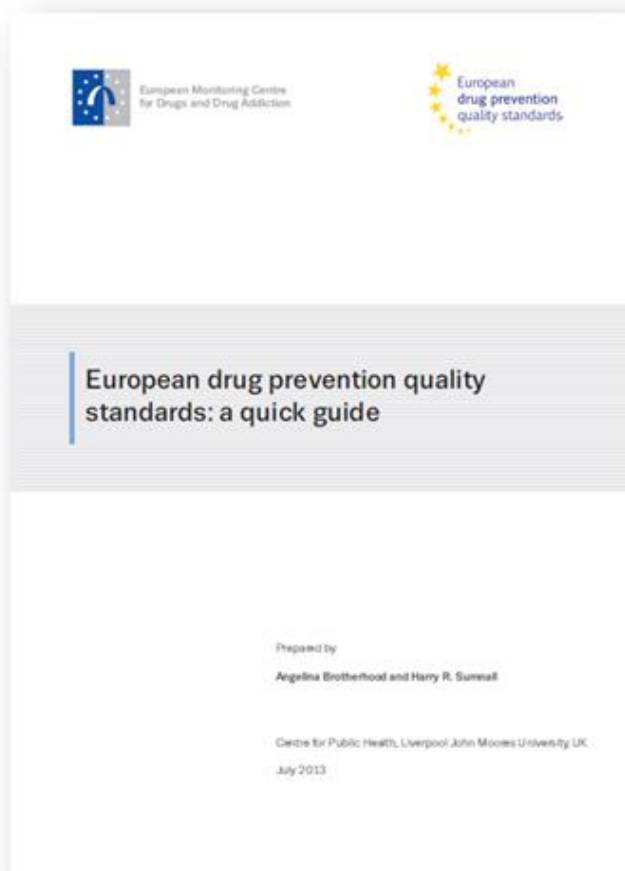

Kurš no dokumentiem būs
vissvarīgākais Jums?

Prezentācija: Kas strādā profilaksē

EDPQS kontrolsaraksts & gadījuma izpēte

EDPQS rokasgrāmata

- Rokasgrāmata ir domāta profesionāļiem, kuri:
 - ▣ Vēlas uzzināt vairāk par kvalitātes standartiem
 - ▣ Ir ieinteresēti EMCDDA ceļvedī, bet vēlas vispirms izlasīt ievadu
 - ▣ Vēlas spert pirmos soļus, lai veiktu pašizvērtējumu, izmantojot standartus

35 kvalitātes sastāvdaļas

Horizontālie apsvērumi

A: Ilgtspējība un finansējums

B: Komunikācija un ieinteresēto pušu iesaiste

C: Darbinieku izaugsme

D: Narkomānijas ētiska prevencija

1 Vajadzību izvērtējums

1.1. Ar narkotikām saistīto politiku un tiesību aktu pārzināšana

1.2. Narkotiku lietošanas un sabiedrības vajadzību izvērtējums

1.3. Nepieciešamības apraksts — intervences pamatojums

1.4. Zināšanas par mērķgrupu

2 Resursu izvērtējums

2.1. Mērķgrupas un sabiedrības resursu novērtējums

2.2. Iekšējās kapacitātes novērtējums

35 “sastāvdaļas”

Horizontālie apsvērumi

A: Sustainability and funding

B: Communication and stakeholder involvement

C: Staff development

D: Ethical drug prevention

1 Needs Assessment

1.1 Knowing drug-related policy and legislation

1.2 Assessing drug use and community needs

1.3 Describing the need – Justifying the intervention

...

...

Pašizvērtējuma kontrolsaraksts

Vispārējie standarti (kopsavilkums)	Nav izpildīts	Daļēji izpildīts	Pilnībā izpildīts	Nav piemērojams	Pašreizējā situācija	Veicamie pasākumi
A: Ilgtspējība un finansējums. Programma veicina ilgtermiņa pieeju narkomānijas prevencijai, un tā nav fragmentāra īstermiņa iniciatīva. Programma ir saskaņota gan no loģikas, gan praktiskās pielietojamības viedokļa. Programma gūst finansējumu no dažādiem avotiem.	☐	☐	☐	☐		
B: Komunikācija un ieinteresēto pušu iesaiste. Tiek ņemta vērā narkomānijas prevencijas daudzpakalpojumu daba. Visas programmā iesaistītās ieinteresētās puses (piemēram, mērķauditorija, citas aģentūras) ir noteiktas un iesaistās pakāpē, kāda nepieciešama programmas veiksmīgai īstenošanai. Organizācija sadarbojas ar citām aģentūrām un iestādēm.	☐	☐	☐	☐		
C: Darbinieku izaugsme. Pirms programmas īstenošanas tiek nodrošināts, lai darbiniekiem būtu programmas veiksmīgai īstenošanai nepieciešamās zināšanas. Ja nepieciešams, tiek nodrošināta augsta līmeņa apmācība, kuras pamatā ir apmācību vajadzību analīze. Programmas īstenošanas laikā darbinieki tiek pienācīgi atbalstīti profesionālajā jomā.	☐	☐	☐	☐		

Piemērs: projekts “Stella”

Izdomāts piemērs:

- “Stella” ir intervence, ko īsteno skolās
- Skolēniem vecumā no 15 līdz 17 gadiem
- Mērķis ir samazināt alkohola, tabakas un narkotiku lietošanu, kā arī cita veida riskantu uzvedību
- Strukturēti vadāma programma
- Tiek izmantotas interaktīvas metodes, lai celtu dalībnieku pašapziņu, apņēmību un dzīves iemaņas (diskusijas, lomu spēles un filmas veidošana)
- Valsts līmeņa aptvērums

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3 Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.1. Mērķauditorijas noteikšana		
3.2. Teorētiskā modeļa izmantošana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3 Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.1. Mērķauditorijas noteikšana	Mērķauditorija noteikta (15–17 gadus veci skolēni; universālā programma)	
3.2. Teorētiskā modeļa izmantošana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.1. Mērķauditorijas noteikšana	Mērķauditorija noteikta (15–17 gadus veci skolēni; universālā programma)	
3.2. Teorētiskā modeļa izmantošana	- Programma veidota, pamatojoties uz vairākiem teorētiskajiem modeļiem, tai skaitā sociālās ietekmes teoriju - Vērtības noteiktas (pašapziņa, apņēmība un dzīves iemaņas)	

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3 Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.3. Nolūku, mērķu un uzdevumu definēšana.		
3.4. Vides definēšana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3 Programme formulation

Piezīmes par pašreizējo situāciju

Īstenojamās aktivitātes

3.3 Nolūku, mērķu un uzdevumu definēšana.	- Nosaka, kas ir jānovērš (alkohols, tabaka un nelegālo narkotiku lietošana, cita veida riskanta uzvedība) - Identificētas vajadzības (pašapziņa, apņēmība, dzīves iemaņas)	Paskaidrot, kas ir “cita veida riskanta uzvedība”?
3.4 Vides definēšana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3. Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju

Īstenojamās aktivitātes

3.3. Nolūku, mērķu un uzdevumu definēšana.	- Nosaka, kas ir jānovērš (alkohols, tabaka un nelegālo narkotiku lietošana, cita veida riskanta uzvedība) - Identificētas vajadzības (pašapziņa, apņēmība un dzīves iemaņas)	Precizēt, kas ir “cita veida riskanta uzvedība”?
3.4. Vides definēšana	vieta = klase	Precizēt: kur notiks filmas veidošana?

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3. Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.5 Efektivitātes pierādījumu izmantošana		
3.6 Grafika sastādīšana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3. Programmas formulēšana

Piezīmes par pašreizējo situāciju Īstenojamās aktivitātes

3.5. Efektivitātes pierādījumu izmantošana	• Attiecināms uz literatūras pārskatu par to, kas strādā profilaksē	Precizēt: Kādi avoti tika izmantoti? Vai izmantotā literatūra ir aktuāla? Vai pārskats ir objektīvs?
3.6. Grafika sastādīšana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

3. Programme formulation

Piezīmes par pašreizējo situāciju

Īstenojamās aktivitātes

3.5. Efektivitātes pierādījumu izmantošana	• Attiecināms uz literatūras pārskatu par to, kas strādā profilaksē	Precizēt: Kādi avoti tika izmantoti? Vai izmantotā literatūra ir aktuāla? Vai pārskats ir objektīvs?
3.6. Grafika sastādīšana	• Skola var izvēlēties, vai īstenot programmu katru nedēļu (15 vienības, katra 50 minūtes) vai arī kā secīgu vienotu programmu ar dažām intensīvām dienām vairākos mēnešos.	Precizēt: Kāds ir projekta gala grafiks?

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

4. Intervences plānošana

Piezīmes par pašreizējo
situāciju

Īstenojamās aktivitātes

4.1. Kvalitātes un
efektivitātes
noteikšana

4.2. Esošas
intervences
iespējama
izmantošana

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

4. Intervences plānošana

	Piezīmes par pašreizējo situāciju	Īstenojamās aktivitātes
4.1. Kvalitātes un efektivitātes noteikšana	- Izmantot metodes, kuras mērķauditorijai būs saistoša (diskusija, lomu spēles un filmas veidošana) - Programmai ir jāpalīdz jauniem cilvēkiem identificēt un veidot viņu personiskās spējas	Precizēt: Kas ir specifiskie principi un kādas tehnikas tiks izmantotas darbā ar skolēniem?
4.2. Esošas intervences iespējama izmantošana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

4. Intervences plānošana

	Piezīmes par pašreizējo situāciju	Īstenojamās aktivitātes
4.1. Kvalitātes un efektivitātes noteikšana	- Izmantot metodes, kuras mērķauditorijai būs saistoša (diskusija, lomu spēles un filmas veidošana) - Programmai ir jāpalīdz jauniem cilvēkiem identificēt un veidot viņu personiskās spējas	Precizēt: Kas ir specifiskie principi un kādas tehnikas tiks izmantotas darbā ar skolēniem?
4.2. Esošas intervences iespējama izmantošana	Nav attiecināms – netiek izmantotas esošas intervences.	Precizēt: Vai tā ir esošo intervenču pielāgošana?

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

4. Intervences plānošana

	Notes on current position	Actions to take
4.3. Intervences pielāgošana mērķgrupai		
4.4. Gala izvērtējuma iespējama plānošana		

KontROLSARAKSTA AIZPILDĪŠANA

4. Intervention design

	Piezīmes par pašreizējo situāciju	Īstenojamās aktivitātes
4.3. Intervences pielāgošana mērķgrupai	- Individuāla pieeja (tas ir, sekot standartizētai pieejai pēc sarakstītas rokasgrāmatas) - Dažas aktivitātes tiek uzsāktas visās skolās, izmantojot vienu materiālu.	Precizēt: Kādā apjomā programma ir veidota specifiskiem apstākļiem (piemēram, ģeogrāfiskais novietojums, dalībnieku raksturojums?).
4.4. Gala izvērtējuma iespējama plānošana		

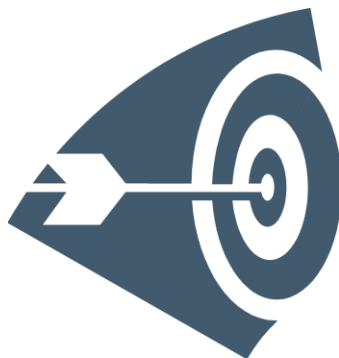
KontROLSaraksta aizpildīšana

4. Intervences plānošana

	Notes on current position	Actions to take
4.3. Intervences pielāgošana mērķgrupai	• Individuāla pieeja (tas ir, sekot standartizētai pieejai pēc sarakstītas rokasgrāmatas) • Dažas aktivitātes tiek uzsāktas visās skolās, izmantojot vienu materiālu.	Precizēt: Kādā apjomā programma ir veidota specifiskiem apstākļiem (piemēram, ģeogrāfiskais novietojums, dalībnieku raksturojums?).
4.4. Gala izvērtējuma iespējama plānošana	• Narkotiku lietošana (respondentu uzrādīta) un zināšanas par narkotikām tika mērītas nedēļu pirms un nedēļu pēc intervences. • Skolotāji aizpilda anketu pēc katras sesijas.	Precizēt: Vai ir plānota ilgtermiņa novērtēšana un gala novērtējums?

Piemērs par stipro pušu identificēšanu, izmantojot EDPQS

- Ticība zinātnei un uz pierādījumiem balstītam pamatojumam (EDPQS 3.2; 3.5)
- Interaktīvu un saistošu intervenču izmantošana (EDPQS 4.1)
- Spēks –mērķis (EDPQS 4.1)
- Procesa izvērtēšana un ietekmes novērtējums uz vietas (EDPQS 4.4; 7.1; 7.2)

Iespējamās vājās puses– Diskusiju un attīstības jomas

Kāds atbalsts tiek
sniegts skolēniem,
kuriem identificēts
augsts narkotiku
lietošanas risks vai ar
to saistītie kaitējumi?
(*EDPQS D; 4.1*)

Kā projekts “Stella”
uzrunā specifiskas
grupas vajadzības un
papildina esošas
profilakses
aktivitātes? (*EDPQS 1.2–
1.4, 4.3*)

Vai plānoti ilgtermiņa
rezultātu mērījumi?
(*EDPQS 4.4; 7.1*)

EDPQS lietošanas ieguvumi

- EDPQS kā atsauces ietvars, lai pašsaprotamas aktivitātes tiktu precīzi formulētas, kā arī, lai profilakses darbu veidotu strukturētā veidā
- Standarti ir noderīgi, lai:
 - ▣ Identificētu stiprās un vājās puses (jomas, kas jāuzlabo)
 - ▣ Veicinātu konstruktīvu diskusiju par profilakses mērķiem un metodēm.
- Stipro un vājo pušu pārskats, kas būtu noderīgi projektu plānošanas vai izstrādes stadijā

➤ Jautājumi?

Projekta analīze

Grupu darbs

1. **Izveidojiet grupas (3–6 cilvēki) un izvēlieties prezentētāju/ runasvīru.**
2. **Izlasiet projekta aprakstu un nedaudz padomāji, kā jūs individuāli vērtētu šo projektu. (15 min)**
3. **Tad pievērsieties EDPQS kontrolsarakstam un izdiskutējiet, kuri EDPQS standarti ir redzami šajā projektā. Jūs varat atzīmēt savus novērojumus kontrolsarakstā. (25 min)**

Atgriezeniskā saite

- Kas ir projekta potenciāli stiprās puses?
- Kas ir projekta potenciāli vājās puses? Kā projektu varētu uzlabot?
- Kādus jautājumus Jūs vēlētos uzdot programmas izstrādātājiem?
- **Cik noderīgs** bija EDPQS kontrolsaraksts projekta izvērtēšanai?

Zināšanu un prasmju veidošana

Atklāts projektu konkurss

- Pētījumu jaunākie rezultāti liecina, ka Jūsu reģionā narkotiku lietošana jauniešu vidū ir stabili pieaugusi pēdējo trīs gadu laikā. It īpaši, pieaudzis 16–18 gadus vecu jauniešu skaits, kas apstiprinājuši marihuānas lietošanu pēdējos mēnešos (no 5% 2013.gadā līdz 10% 2016.gadā). Pieaugums it īpaši bija novērojams meiteņu vidū. Lai risinātu šo situāciju, vietējā pašvaldība ir izsludinājusi projektu konkursu ar kopējo budžetu 100 000.00 *euro* profilakses projektu īstenošanai, lai samazinātu šīs problēmas apjomu.

Grupu darbs

Sāciet plānot projektu, kuru varētu iesniegt projektu konkursā:

1. Sāciet ar “Prāta vētru”, apzinot idejas par iespējamām intervencēm *(10 min.)*
2. **Izvēlieties vienu ieteikumu tālākai projekta attīstībai, apzinoties arī citu ieteikumu kvalitāti. *(5 min.)***
3. Sāciet plānot projektu, izmantojot EDPQS jautājumus, koncentrējoties uz vienu no piecām EDPQS komponentēm, kurām būt jāpievēršas vispirms. *(15 min.)*

Atgriezeniskā saite

- Ar kuru komponenti Jūs sākāt un kādēļ?
- Cik noderīgs bija EDPQS, plānojot jaunu aktivitāti?

Noslēgums

Nodarbības satura sasaiste ar iepriekšējām zināšanām un idejām

Kas ir pirmais, kas nāk prātā, kad
runā par
“**Narkomānijas profilaksi**”, “**Kvalitāti**”
un “**Standartiem**”?

Kā tas ir attīstījies, ņemot vērā šīs
dienas semināra rezultātus?

Kopsavilkums

Jums tagad labāk jāspēj:

- Aprakstīt Eiropas narkomānijas profilakses kvalitātes standartus (EDPQS) un to, kā tos var izmantot
- Paskaidrot, kāpēc kvalitātes standarti profilaksē ir noderīgi un svarīgi
- Kritiski pārdomāt narkotiku profilakses pasākumu stiprās un vājās puses, izmantojot EDPQS kontrolsarakstu
- Aprakstīt, ka EDPQS varētu tikt pielietots un izplatīts jūsu profesionālajā jomā

Refleksija

- Jūsu domas par nodarbības saturu.
- Komentāri, jautājumi?

Paldies!

**Lūdzu aizpildiet un nododiet izvērtēšanas
formas!**

For more information, please visit:
<http://www.prevention-standards.eu>